

OZARE

Drugi letnik
NOVEMBER – DECEMBER 1958

VSEBINA:

Pomlad v Crepinjeku (K. Mauser)....	81
Rev. Jože Varga, srebrnomašnik....	85
Dr. Alojzij Kuhar.....	86
V Lurdu in na Koroškem.....	87
Nova božična plošča (Stane Sušteršič)	89
Minka dr. Meršolova.....	90
Kulturni omnibus (Konec).....	92
Razno.....	93
OTROCI NA OZARAH (Rudi Knez)	
Zupanovi štirje.....	94
SPORT. Tajnosti ruskih uspehov (Ivo Kermavner).....	95

OZARE. Družinski list za Slovence v Ameriki. Izhaja vsaka dva meseca. Izdaja Slovenska pisarna v Clevelandu. – Naroča in plačuje se na naslov: Ozare, 6116 Glass Ave, Cleveland 3, Ohio, USA. Naročnina za eno leto \$2.–

Printed in USA

Oblak

trgovina s pohištvom
6612 St. Clair – Cleveland, O.
HE 1 2978

Trgovina finega obuvala
LOUIS MAJER
6408-6410 St. Clair Ave.

Avtomobile popravlja in barva
SUPERIOR BODY & PAINT Co.
6605 St. Clair Ave

Točna in dobra postrežba!
Čistilnica obleke
TRIANGLE DRYCLEANING
Rozi Meglič
1136 East 71 – HE 2 1350

THE NORTH AMERICAN BANK COMPANY

Glavni urad
6131 St. Clair Ave.

Collinwoodski urad
15619 Waterloo Rd.

Newburški urad
3496 East 93rd St.

NORWOOD MEN'S SHOP
John F. Kovacic, mestni zastop
6217 St. Clair – UT 1 1393

Slovenska trgovina s čevlji
STANE MAJER
6107 St. Clair – UT 1 5027-

GRDINA – MELAHER
Men's Wear
6205 St. Clair - Cleveland, O.

Evropsko pecivo
Doboš (ogrske) torte
12516 Buckeye **LUCY** Tel: SK 20828

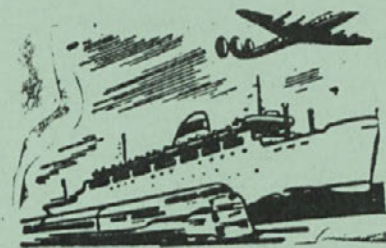
NORWOOD BEVERAGE
6104 St. Clair Avenue
Vino, pivo, mehke pijače

MANDEL'S SHOE STORE
"Quality Footwear"
6125 St. Clair - Cleveland 3,

FRANK CERNE
& Jewelry Co.
6412 St. Clair ave, Cleveland,

„KOMIN'S PHARMACY“
6430 St. Clair – EN 1 2920

Smrekar
HARDWARE
6112-14 St. Clair Ave

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave. Henderson 1-4148

Potovanje v stari kraj Paketi Denar v stari kraj

1958/59 **CENIK - PRICE LIST** 1958/59

PAKETOV ZA JUGOSLAVIJO OF GIFT-PARCELS FOR YUGOSLAVIA

GROUP - SKUPINA I: OSNOVNA HRANA

Olje, olivno - Olive Oil	9 lit.	\$12.50
	4 lit.	\$ 7.00
Olje, rastlinsko - Seed Oil	4 lit.	\$ 6.00
Mast, svinjska - Lard	37 lbs	\$12.50
Salama, ogrska - Hungarian Salami	10 lbs	\$13.00
Šunka v konzervah - Ham in Cans	11 lbs	\$14.25
Slanina, prekajena - Smoked Bacon	10 lbs	\$ 8.25
Sardine v olju - Sardines (23 škat.)	4.6 kg	\$ 6.00
Polenovka - Stockfish	20 lbs	\$13.00
Moka, bela, pšenična - E-Gr. Wheat Flour	100 lbs	\$10.00
	50 lbs	\$ 6.25
Moka, koruzna - Cornmeal	100 lbs	\$10.50
Testenine - Spaghetti, Macaroni	40 lbs	\$ 8.00
	20 lbs	\$ 5.00
Mleko v prahu - Powdered Milk	30 lbs	\$21.50
	10 lbs	\$ 8.50
Riž - Rice	100 lbs	\$18.50
	40 lbs	\$ 8.50
Rozine - Raisins	10 lbs	\$ 4.75
Orehi (jedrca) - Nuts	10 lbs	\$ 7.50
Datlji - Dates	10 lbs	\$ 6.75
Knorr juha z rezanci - Chicken Soup	48 pkgs	\$ 7.50
	24 pkgs	\$ 4.75

GROUP - SKUPINA II: KOLONIJALNO BLAGO

Sladkor, kristal - Sugar	100 lbs	\$15.25
	40 lbs	\$ 7.75
Kava Santos I. - Coffee	20 lbs	\$18.75
	10 lbs	\$10.00
	6 lbs	\$ 6.75
Kakao, I. holandski - Cocoa	10 lbs	\$ 9.75
	4 lbs	\$ 4.50
Čaj Ceylon - Tea I.	3 lbs	\$ 5.50
Poper - Black Pepper	2 lbs	\$ 3.25
Čokolada, mlečna - Chocolate	5 lbs	\$ 5.50

GROUP - SKUPINA III: RAZNO BLAGO

Pralno milo - Laundry Soap	20 lbs	\$ 7.25
	5 lbs	\$ 2.75
Toaletno milo - Face Soap	3 lbs	\$ 3.50

Gospodinjstvo v Jugoslaviji lahko sprejme iz inozemstva brez plačila carine darilne pošiljke:

Osnovne hrane (Skupina I) neomejene množine.

Kolonijalnih vrst blaga iz skupine II do skupne carinske vrednosti 20.000 din v enem koledarskem trimesečju (na primer januar-marec ali april-junij ali julij-september itd.)

Pod osnovno hrano štejejo vse vrste blaga, ki je naštevo pod skupino I.

Pod kolonijalno blago štejejo vse vrste blaga pod skupino II. - Carinska vrednost 20.000 din za trimesečje se določi tako, da računaš za en funt: kava 810, sladkor 65.25, kakao 495, čokolada 360, čaj 1.350, poper 1.260, ostale začimbe 1.360.

Blaga v vrednosti do skupno 20.000 din pošljete lahko tudi v več pošiljkah v istem trimesečju.

Merchandise in GROUP I is not limited; can be sent in any quantity and as often as desired.

Merchandise in GROUP II can be sent every 3 months up to the value of 20.000 Dinars, counting for each lb: Coffee 810, Sugar 65.25, Cocoa 495, Chocolate 360, Tea 1.350, Black Pepper 1.260, all other spices 1.360. You are allowed to send these articles at more intervals during the 3 months provided the 3 months total does not exceed value of 20.000 Dinars.

V cenah so vključeni prevozni in zavarovalni stroški.

Paket št. 1 \$ 8.75	Paket št. 9 \$ 9.25	Paket št. 16 \$14.50
* 10 lbs Sladkor - Sugar 6 - Riž - Rice * 4 - Kava - Coffee	* 20 lbs Sladkor - Sugar 10 - Riž - Rice 2 lit. Olivno olje - O. Oil	14 lbs Bela moka - Flour * 10 - Sladkor - Sugar 10 - Riž - Rice * 6 - Kava - Coffee
Paket št. 2 \$ 7.75	Paket št. 10 a \$12.00	Paket št. 17 \$ 7.25
* 17 lbs Sladkor - Sugar * 3 - Kava - Coffee	* 10 lbs Sladkor - Sugar 10 - Riž - Rice 10 - Moka - Flour * 5 - Kava - Coffee 5 - Pralno milo - L. Soap	* 6½ lbs Kava - Coffee
Paket št. 3 \$12.25	Paket št. 11 a \$11.75	Paket št. 18 \$18.25
* 18 lbs Sladkor - Sugar * 6 - Kava - Coffee 6 - Riž - Rice	10 lbs Bela moka - Flour * 10 - Sladkor - Sugar 10 - Riž - Rice * 4 - Kava - Coffee 6 - Mast - Lard	* 10 lbs Sladkor - Sugar 10 - Riž - Rice 10 - Mast - Lard * 6½ - Kava - Coffee * 1 - Čaj - Tea * ½ - Poper - Pepper * ¾ - Rozine - Raisins
Paket št. 4 a \$12.50	Paket št. 12 a \$ 8.00	Paket št. 19 a \$11.25
* 10 lbs Sladkor - Sugar * 4 - Kava - Coffee 4 - Mleko v pr. - P. Milk 12 pkgs Juha z rez. - Lipton	* 5 lbs Sladkor - Sugar 5 - Riž - Rice 5 - Testenine - Spagh. * 2½ - Kava - Coffee * ½ - Poper - Black Pepper * 2 - Rozine - Raisins	15 lbs Bela moka - Flour * 10 - Sladkor - Sugar 10 - Riž - Rice * 5 - Kava - Coffee
Paket št. 5 \$14.75	Paket št. 13 \$ 9.50	Paket št. 20 \$ 8.50
* 22 lbs Sladkor - Sugar * 6 - Kava - Coffee * 4 - Kakao - Cocoa 8 - Riž - Rice	* 5 lbs Sladkor - Sugar 5 - Mast - Lard 5 - Riž - Rice * 5 - Kava - Coffee	2 lbs Pralno milo - L. Soap 1 lit. Olivno olje - Ol. Oil * 10 lbs Sladkor - Sugar 5 - Riž - Rice * 2 - Kava - Coffee 1 - Toal. milo - Toil. Soap
Paket št. 6 \$13.50	Paket št. 13 a \$ 9.75	Paket št. 21 \$13.50
10 lbs Mast - Lard 5 - Riž - Rice * 5 - Kava - Coffee * 20 - Sladkor - Sugar	* 20 lbs Sladkor - Sugar * 6 - Kava - Coffee	* 2 lbs Kava - Coffee * 1 - Ml. čokolada - M. Choc. * 2 - Rozine - Raisins 10 - Bela moka - Flour 5 - Mast - Lard * 10 - Sladkor - Sugar 10 pkgs Kurja j. - Ch. soup * ¼ - Poper - Black Pepp.
Paket št. 7 \$14.25	Paket št. 14 a \$13.25	☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆
* 10 lbs Sladkor - Sugar 10 - Riž - Rice 10 - Mast - Lard * 5 - Kava - Coffee * 1 - Čaj - Tea * ½ - Poper - Pepper	10 lbs Riž - Rice 10 - Testenine - Spaghetti * 10 - Sladkor - Sugar 5 - Mast - Lard * 5 - Kava - Coffee	Božični paket \$29.75
Paket št. 8 \$10.00	Paket št. 15 \$13.50	100 lbs Bela moka - Flour * 22 - Sladkor - Sugar 11 - Riž - Rice * 6½ - Kava - Coffee
* 20 lbs Sladkor - Sugar 10 - Riž - Rice 10 - Mast - Lard	Paket za potice \$11.00	* 6½ - Kava - Coffee * 1 - Kakao - Cocoa * 1 - Mleč. čokol. - Chocolate * 1 - Čaj - Tea * ½ - Poper - Bl. Pepper 12 pkgs Kurja j. - Ch. soup
Paket št. 8 a \$12.00	30 lbs Moka - Flour * 6 - Rozine - Raisins * ½ - Kakao - Cocoa * 3 - Čokolada za kuho - Choc. * ½ - Cimet - Cinnamon	

Pomlad v Črepinjeku

Karel Mauser

(Nadaljevanje in konec)

– Prišla sem zavoljo Fonza, Rotija, –
je zadrla Lucija besede v molk. – Odšel

Kmečka hiša
iz pokrajine Črepinjeka

je, ker mu nisi odprla, ko je prišel na obisk.

– Nočem, da bi mu bila na poti, – je rekla suho.

Lucija teh besedi ni pričakovala. Zdaj sta si stali nasproti, obe s svojo skrivnostjo. Samo plamen petrolejke je plivkal med njima.

– Med nama je že zdavnaj vse umrlo, Rotija, – je rekla Lucija kakor da govori sebi. – Imel je svoje sanje, jaz svoje in ogenj med nama je že zdavnaj pepel. Tebe je imel rad in ... otrok je Boštetov.

Zdaj je pričela vekati. Nenadoma, proti volji so se ji ulile solze in ni jih mogla zadrževati. Rotija je zmedena tiš čala roke na prsi in strmolela vanjo.

– Ne vekaj, Lucija, – je rekla prestrašeno.

– Fonz je odšel čez mejo in obe sva krivi, – je zahlipala Lucija.

– Čez mejo? – je skoraj kriknila Rotija. Kakor da je Lucijina nesreča nekje daleč in je samo še Fonz blizu.

– Vedno sem ga prosila, naj ne hodi, – je rekla počasi.

– Verjela si Boštetovemu – je čudno hladno rekla Lucija. – Ne čisto, toda Fonz je vedel, da si doma in mu nisi odprla.

– Ti je rekel? – je vprašala.

Lucija je prikimala.

Zdaj ni bilo med njima ničesar več.

Vse je bilo razgrnjeno pod svetlobo bedne petrolejke in obe sta vedeli, da je odločeno. Ena se je bila za Fonza iz čudne trmoglavosti, ena iz ljubezni, iz plašne in skrite ljubezni, ki je Fonz ni prav doumel.

– Popraviti moraš, – je skoraj trdo rekla Lucija.

– Kako? – je hlipnila Rotija. Veka ni mogla ustaviti.

– Rada ga imej, – je čudno toplo rekla Lucija. – Ni vse zlato na njem, toda dober je.

In kakor da je preveč rekla, se je nena doma vzdignila, toda se koj prijela za križ.

Tako sem že nerodna in tako slaba je pot do sem, – je rekla, ko jo je Rotija splašeno pogledala.

– Jej no, Lucija, kaj ko bi ti skuhala kamelic. Dobro ti bodo dele. Potlej te spremim čez brv. Bolje pot poznam.

Pa jo je pospremila skoraj prav pod vrh. Ko so se Lucijini koraki zgubili zgoraj v travi, je nazaj do Črepinjeka skoraj tekla. Ne samo zavoljo strahu. V srcu je bilo toliko bolečine in toliko ljubezni, da

se je morala zmučiti. In celo pot si je ponavljala: Po kolenih jutri zvečer obredem vse postaje križevega pota na Taboru. Po tistem drobnem pesku jih oberem, samo da se Fonz srečno vrne.

* * * *

Fonz se je peljal do Lesc in ihta se mu še ni podela. Odločil se je da bo šel na Begunjščico in tam nekje na drugo stran.

Ko je izstopil, se je obrnil proti Begunjam. Do trde teme bi rad prišel vsaj nekam za Sv. Petrom. Tam bo prenočil in v jutru potem šel do vrha in si poiskal pot čez.

Ko je pričel klampati v breg, se je jeza toliko podela, da je pričel razmišljati. Vse do zdaj ga je samo kuhalo. Videl je pred seboj samo zaprta vrata v Črepinjeku in nič drugega. Večerne rose in strma pot so mu misel ohladile.

Zakaj prav za prav leze tja čez? Samo zato, ker dobro ve, da se Rotija tega najbolj boji? Iz trme, iz tiste divje tme, ki jo je podedoval.

Delni zemljevid visoke Gorenjske, kjer se dogaja povest "Pomlad v Črepinjeku"

Cerkvica Sv. Petra nad Begunjami

Pri cerkvi Sv. Petra ga je ujela noč. Plašno je stopil izza smrek, se naslonil na starikav zid stare cerkvice in zdrknil čez rob nad jetnišnico in vas. Nad gmajno se je užgalo nekaj zvezda.

– Tudi Luciji ni bilo prav, da sem odšel, – se je osula misel v srcu.

Trmasto je odrinil lesa ob gmajni in zakoračil na igličasto pot. Koraki so utihnili, ni jih bilo slišati. Tako neznanško tiho je postalo kakor da so drevesa kamenita in zraščena v vrhovih v močno, debelo streho. Nobena luč iz vasi ni mežiknila do sem, še veter je ostal nekje zgoraj v brinju in vresju.

Ko se je do dobra oznožil, je stopil s steze in se položil v debel mah pod nizko smrečje. Sezul se je in sklenil roke pod glavo. Dobro mu je delo.

– Le kako je Rotiji? – se je nenadoma utnila misel. – Morda ji je žal. Obram ji je gotovo povedal, prav gotovo ji je povedal.

V drevju je plašno čivknilo. Dremavi ptiček je nemara premaknil glavico spod ene peroti pod drugo.

Mirno in enakomerno je plivkala noč kakor morje. Fonz je z roko otipal vresje in ga osmukal. Perišče drobnih cvetov mu je ostalo v roki. Razsul jih je okoli sebe.

Strmel je v temo kakor da je v njej zapisana usoda. Lucija se je umirila. Odšla bo v Kranj in od tam tožila Boštetovega. Želi mu pripraviti vsaj nekaj sramote. Noče denarja vzeti na skrivaj. Prav ima.

Ostal bo sam z Rotijo. Življenje se bo umirilo, nekaj težke in čudne preteklosti bo odšlo. Spet je segel po vresju.

– Zakaj si potlej todle? – se je ošpčena misel usedla v srce.

Vzdignil se je na komolce, da je z lasmi oplazil vejo nad seboj in se mu je rosa velike trave osula za vrat.

– Zaprla se je pred menoj, – je rekla ihta.

– Koliko si pa star? – se je porogalo v srcu. – Otrok trapasti. –

Sam nase jezen se je zleknil nazaj in poiskal cigareto. Drobnogorek je prežgal temo kakor da je skozi črn list papirja pokukalo žareče oko.

– No, kujavec. –

Zvrnil se je na stran in skušal zaspiti.

Sonce je popilo skoraj vso roso, ko se je prebudil. Mel je oči in ni mogel verjeti. Da je tako zaspal. Zlodja!

Rinil je kvišku, nastregel roso po travah, kar jo je še ostalo, toliko, da je z mokrimi dlanmi obrisal obraz. Koj potlej je zadrevil navzgor.

Ihta v srcu se je domala čisto polegla. Samemu sebi se je začel zdeti smešen. Bil je lep dan, sonce je zakolobarilo čez nebo, iskriko trave in z žarki zbadalo mokro pečino. Daleč spodaj so ležale vasi, prijetno razpoložene po dolinah.

Zviška je videti življenje tako priprosto. Nič ne valovi, nič ne kaže, da je tam spodaj kaj napak. Mirne so strehe, dimi nad njimi se mehko vijejo nad slemeni in se zgublajo v modrino. Seveda, Rotija je zdaj že pri Obramu in Obram je povedal, kakšen je bil.

Le kaj je rekla?

„Gledal je tja čez...“ (Ljubeljska veriga.)

Mirno je lezel proti vrhu. S trudnostjo je ugašala še zadnja jeza in ko je prišel na vrh, se je zdel samemu sebi neumen. Vse okrog njega veter, ki mu je kuštral lase, lepo, globoko nebo, ki se je le na robih gora zabadalo na ostrine, spodaj hišice in kočice.

Gledal je tja čez, čez. Videl je tamarje koroških pastirjev. Tam mimo bi šel. Pri njih bi pil mleko.

Toda hrepenenja iti tja preko ni bilo več. Kakor da prav pred meliščem stoji drobna Rotija in kakor otrok razprostira roke ter mu brani iti naprej. Vedno se je tako bala, da bi ga spet prijelo. Kako mehko ga je prosila takrat.

Zdaj je natančno videl, kako sloni na vratih in kako čudno plašno in srečno ga gleda. To je bilo na božični večer.

Obrnil se je in se zagledal po dolini. Svet pred njim je vendar tako domač, vsako vasico pozna, po skoraj vseh poteh, ki se vlečejo nad vasmi, je hodil.

Počasi je lomil zadnje vejice trme in jih metal pod peči. Potlej, sam ni vedel kako, je s polnimi pljuči zajel zrak, ki je dišal po brinjavi smoli in zaukal. Vrisk se je odvil od peči, zdrsel po melišču in se ustavil nekje globoko spodaj.

Štrama, štramasta, si je rekel na glas. Potlej se je zasmel, segel po kamnu in ga na vso moč zalučal čez brezno. Zadel je rob skale spodaj in se razletel na kosce.

Vsa jeza, vsa ihta in vsa trma je pošla. Prav nič je ni ostalo, niti toliko, da bi lahko opravičil to dolgo pot.

Vzdignil je klobuk, zamahnil breznu in jo udaril nazaj proti Begunjam. Pri cerkvi, Sv. Petra je umiril korak. Vedel je, da popoldanskega vlaka ne ujame več. Zvečer bo moral iti. Časa dovolj, da bruhne še do Brezij in gre na vlak na Otočah.

Mirno in zadovoljno jo je rezal po stazah. Kakor da se je vse hudo odtrgalo od njega. Na Brezjah se je počasi oddahnil in v cerkvi se je zasedel dlje kakor je mislil. Domala na glas se je zgovarjal z Rotijo.

Štrama, si je še enkrat rekel, ko je udaril križ čez trmasto čelo.

V Podnartu ga je že lovila noč. Prijetno mu je bilo, ko se je potopil v Gobovce. Le kaj bodo mati rekli, ko bo padel v hišo? In kaj bo naredila Rotija?

Hajmanca se ga je ustrašila.

— No, kaj imaš od tega, da si spet lezel čez? — je bevsknila, toda veselja le ni mogla skriti.

— Je Rotija še huda? — je baral po otročje.

— Uh, štrama! — se je nasmehnila stara. — Pol ure še ni, ko je bila todle. Je rekla, da gre k Taborški Mariji, da ti sprosi pravo pamet. Lucija je bila snoči pri njej in sta se lepo pomenili.

Stal je sredi hiše, potlej se je nenadoma obrnil in niti vrat ni zaprl za seboj. Hajmanci je od ganotja migala brada.

Fonz se je uletel šele pred obzidjem, ki ograja taborški grič. V srcu se je dvignil tisti dober veter z Beguniščice. duh

brinjeve smole, obšel ga je kes in resnična žalost.

Stopil je skoz vhod. Temno je bilo, le po steni cerkvice je zubljala svetloba. Nekdo je v kapeli našgal svečo.

Napenjal je oči. Zdaj jo je opazil. Po kolenih se je vlekla od četrte postaje in njen pridružen vek se je zgubljal v vetriču, ki je vlekel čez grič.

Poklical jo je. Čuden, grgrajoč krik se je odtrgal od postaje križevega pota in preden se je skopala na kolena, je bil pri njej. Kakor otroka jo je vzdignil, jo stisnil k sebi in jo v naročju nesel skoraj do Podržaja. Vekala mu je v ramo in Fonzu se je zdelo, da so njene solze umile vso njegovo preteklost.

– Spusti me, Fonz, kar koj me spusti, – je prosila.

Pred Podržajem šele jo je postavil na na tla.

– Gotovo imaš krvava kolena, – je rekel.

– Saj je vseeno, – je vzdihnila v temi.

Hajmanca je čakala na klopki pred hišo. Še je smrkala, ko sta prišla.

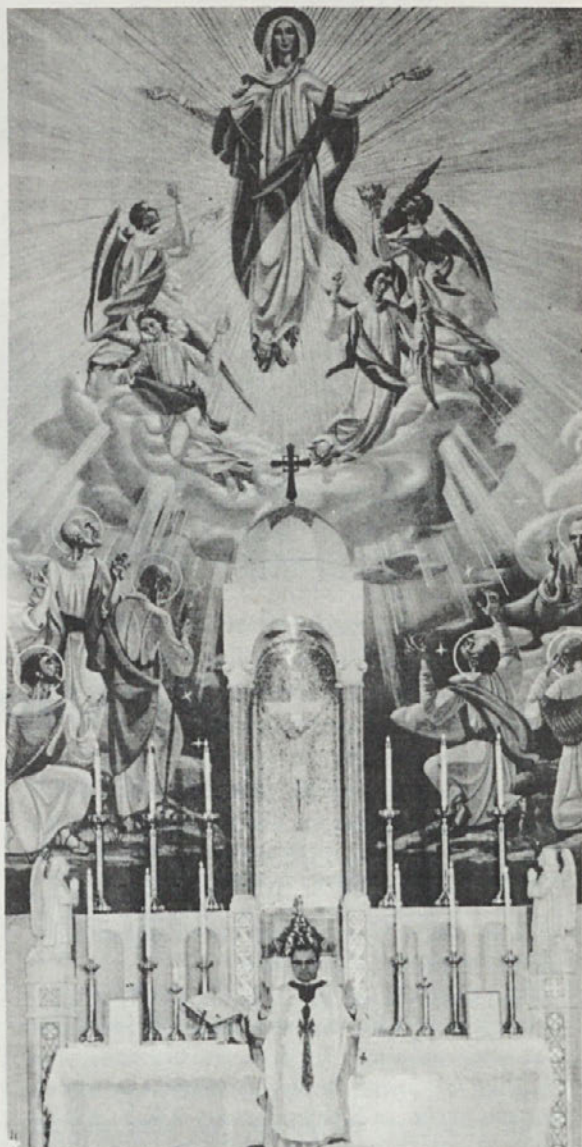
– Rotijo sem pripeljal, mati, – je rekel preprosto.

Da bi skrila solze, je rekla z nasmehom:

– Štrama, že zdavnaj hi jo moral. V hišo pojdimo.

Za roke se držoč sta stopila čez prag. Hajmanca je v temi iskala žveplenke in Fonz ji ni mogel pomagati. Rotijina roka se je še vedno tresla in Fonz je ni mogel spustiti.

Konec

V nedeljo 9. novembra letos je obhajal v cerkvi Marije Vnebovzete v Clevelandu srebrno mašo Rev. Jože Varga. Jubilant je bil rojen v Bogojini v Prekmurju leta 1909 in bil v mašnika posvečen po škofu Ivanu Tomažiču v Mariboru 1933. Bil je župnik v Prekmurju. Med okupacijo Prekmurja med svetovno vojsko je bil premeščen na ogrsko župnijo. Leta 1949 je šel v begunstvo. Leta 1952 je prišel v Cleveland in bil najprej nastavljen v Fair Port Harbor, Ohio, nato pri Sv. Vidu v Clevelandu in od 1. 1956 dalje pri Sv. Mariji Vnebovzeti. – Ozare se pridružujejo številnim čestikam in mu želijo še mnogo blagoslovljenih let. – Na sliki je slavljeneč pri glavnem oltarju.

Oton Gavrilovič, dr. Alojzij Kuhar, dr. Miha Krek in Ivan Avsenek*)

Dr. Alojzij Kuhar

Na spominski dan 29. oktobra letos (1958) je umrl v New Yorku dr. Alojzij Kuhar. Smrt je pravzaprav sledila predavanju na prireditvi v proslavo tega narodnega praznika. Takoj po predavanju (v nedeljo dne 26. oktobra) je zapustil dvorano, češ da gre počivat, ker se počuti zelo truden. In potem ni več vstal.

Pred smrtjo je izrazil željo, da ga naj pokopljejo iz prekmursko-slovenske cerkve Sv. Križa

*) Slika ob priliki kongresa Krščanske demokratske zveze za Srednjo Evropo v N.Y. 1953. Slika je poslal dr. Kuhar (Prežihov Lojz) Miha Kreku za praznike in novo leto 1954 s sledečim voščlom:

*Glaovi in kockam
Izvršnega Telesa
Slovenskega ljudskega
Kolektiva
in njegovi družini
Sposkljivo oči veselo praznike
in osvobodilno Novo leto 1954
penizni tipkar in tiskar
Prežihov Lojz*

v Bridgeportu, Conn., kakih 60 milj severno od New Yorku. Pokopal ga je škof Gregorij Rožman. Nekaj pogrebnih molitev je opravil domači škof. Pogreba so se udeležili slovenski, hrvatski in srbski bivši javni delavci z dr. Mihom Krekom na čelu.

Dr. Kuhar je bil rojen v Kotljah v Mežiški dolini 1893. V duhovnika je bil posvečen v Celovcu. (Letos je brez vsake slovesnosti praznoval 40 letnico mašništva.) Študiral je v Parizu in Londonu politične in ekonomske vede ter žurnalistiko. Bil je komisar za slovenske izseljence pri jugoslovanski ambasadi v Parizu in pozneje urednik „Slovenca“ in radijski predavatelj o zunanji politiki na ljubljanskem radiju. Pred napadom Nemčije na Jugoslavijo je po sklepu Slovenske ljudske stranke skupaj z Msgr. Gabrovškom šel v inozemstvo, da bi tam zastopal naše narodne interese. Bil je direktor dopisnega urada jugoslovanske vlade v Londonu in njen poslanik pri takratni poljski vladi. Leta 1952 je bil povabljen iz Londona v New York k Odboru za Svobodno Evropo. Tu je ostal do svoje smrti.

Mislimo, da je resnica, da je bil dr. Kuhar v zadnjih 30 letih najboljši slovenski zunanje-

politični strokovnjak in užival kot tak ogromen sloves med narodom in strokovnjaki. Leta 1945 je pozval po radiju domobrance k nekakemu sodelovanju s Titom. Skoro soglasno smo ga vsi obsodili in bili do zadnjega nekako krivični do do njega, da mu nismo dali prilike, da bi to pojasnil. „Ozare“ so nameravale dobiti od njega to pojasnilo in ga naprosile za zunanjepolitično kolono. Takole je odgovoril uredniku:

Prisrčna hvala za Tvoje lepo pismo in še za to, da si se me spomnil. Včasih se mi zdi, da so celi svetovi in celi veki med tem pismom in tistimi sprehodi, ki sva jih hodila tja čez njive in travnike proti Mengšu in raz-

Kaj naj danes, po tolikih razočaranjih in izkušnjah, priporočamo našemu narodu za bodočnost?

1. Priporočamo mu, da se otrese komunizma in tako osvobodi svoje kulturne sile, ki so najboljše jamstvo za njegovo trajanje. Sam? S svojimi lastnimi silami? – Mislimo, da to ni mogoče.

S pomočjo notranje revolucije, v kateri bi sodelovali z drugimi narodi v državi? Ne moremo verjeti na uspeh v janašnji perspektivi Evrope. Madjarski odpor ni bil uspešen. Zapad je bil in ostal samo opazovatelj. Če bi bil v našem primeru več, bi morda bilo treba računati na pomirjevalno akcijo, ki bi jo prevzeli stržarji NATO, to so Nemci na eni in Lahi na drugi strani. Kaj to pomeni, ni težko predvideti, ako se zavedamo, da je ta nemška in laška dinamika ostala v koreninah neokrnjena... Računati je treba tudi na Rusijo, da pride pobrat tistih 50% Jugoslavije, ki jih je Stalinu vrgel na mizo Churchill. – Računati na ameriško intervencijo? Kdo si upa biti toliko optimističen, da bi na to gradil načrt za bodočnost?

Da bi nas Združena Evropa priznala kot samostojno edinico in nas priključila svojemu telesu kot neodvisno

mišljala o „Slovcu“. In morda so tudi res. – Vse, kar morem obljubiti, je, da bom od časa do časa radevolje kaj poslal in me tudi mirno podpiši. Stalne kolone ne zmorem. Za Ozare, ki jih poznam, ne morem biti preplehek. Svoje dni in še tukaj v Ameriki sem najraje delal zvečer in ponoči, ko so misli bile prožne. Sedaj sem že zjutraj, ko pridem za pisalni stroj, že ves ubit.

Prinašamo zaključni del zadnjega Kuharjevega govora na zgoraj omenjeni proslavi 29. oktobra 1958 v New Yorku,

organsko celino? Kdo je tolikšen optimist v luči današnjih razvojev v Evropi?

2. Priporočamo mu torej, da ostane pod ostrejšem jugoslovanske državne skupnosti vsaj v obliki kot je danes, kajti ta večja skupnost jamči tudi za večjo varnost. Nam gre za preživetje. Nam gre za to, da ostanemo kot narod pri življenju. Priporočali bi torej slovenskemu narodu zopet 29. oktober. Morda z nekaterimi spremembami, morda z nekaterimi dopolnili, morda z nekaterimi zboljšani, toda v bistvu le ono, kar je 29. oktober: priznanje državne skupnosti in trdna odločitev to skupnost ohraniti v našem lastnem interesu. Nič drugega nimamo. Nič boljšega. Ničesar bolj stvarnega v današnji perspektivi. Boljših pogojev za nas ni nikjer. Boljših priložnosti za lasten razmah tudi ne. Morda bo to zopet nov križ, ki ga bo treba nositi. Nositi nova desetletja, toda zdi se, da ta križev pot počasi – od postaje do postaje – vodi k odrešenju.

Da bi nas Združena Evropa priznala kot samostojno edinico in nas priključila svojemu telesu kot neodvisno organsko celino? Kdo je tolikšen optimist v luči današnjih razvojev v Evropi?

SLOVENSKI ROMARJI V LURDU S ŠKOFOM ROŽMANOM NA ČELU 26-29 JULIJA 1958

ŠKOF GREGORIJ ROŽMAN JE OB LURŠKI STOLETNICI (1958) POSVETIL VSE SLOVENCE MARIJI

Letos v mesecih julij, avgust in septembra je škof Gregorij Rožman v Evropi. V začetku julija je obiskal Slovence v Franciji južno od Pariza. Od 26. do 29. julija je bil na vseslovenskem romanju v Lurdu in posvetil vse slovence Mariji. V

avgustu je obiskal Slovence na Koroškem. Ob tej priliki je bil tudi v svojem rojstnem kraju, na grobu svojih staršev in pri sorodnikih (v Šmihelu pri Pliberku). V dnevih od 10. do 17. sept. je bil spet v Lurdu ..Sept.23.se je vrnil v Cleveland

Škofova pranečakinja Vida Eichholzer pozdravi svojega strica v Lurdu

Škof Rožman predstavlja Mariji v Lurdu vse Slovence na svetu

Ob vrnitvi v Cleveland (na letališču). Od leve: Fr. Martelanc, Fr. Slapšak, škof, Fr. Žitko in Monsignor Oman.

Škof Rožman govori pri 12. postaji križevega pota v Lurdu

Škof na grobu svojih staršev (Šmihel pri Pliberku, 18. avg.)

Nova božična plošča

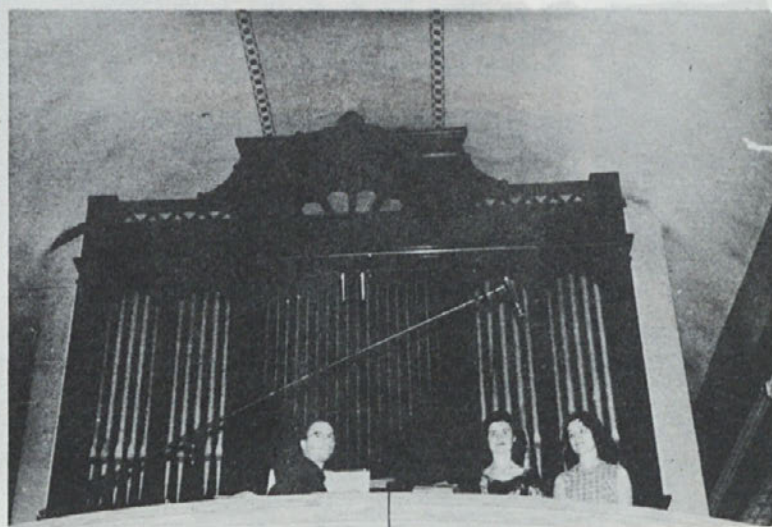
Bližajo se božični prazniki, ko v mislih hitimo med svoje drage domače, pod domači rodni krov. V naših srcih se takrat oglašajo božični zvonovi domače farne cerkve in naše stare božične pesmi napolnjujejo naša srca s svojo preprosto lepo melodijo in nas – kjerkoli živimo, povezujejo med seboj v veliko slovensko družino. Sele naše božične pesmi nam prinašajo pravo domače božično razpoloženje in občutje, saj brez slovenske božične pesmi ni slovenskega Božiča.

Letos bo ponesla v svet slovenske božične pesmi in z njimi obiskala vse Slovence, kjerkoli živijo, nova gramofonska plošča slovenskih božičnih pesmi. Ploščo bodo v božičnih dneh v veseljem sprejeli vsi, posebno pa oni Slovenci, ki so razstreseni po svetu in ne živi v slovenskih naselbinah, kjer ni slovenskih cerkva, v katerih bi se v božičnih dneh razlegalo slovensko petje. Nova plošča bo prinesla božične pesmi v njihove domove in srca, da bodo mogli vsi praznovati svoj slovenski Božič.

Pevodnja in skladatelj Rev. Vendelin Špendov, OFM, M.M., spremlja božične pesmi z orglami in zvonovi.

Pogled na kor pri snemanju božičnih pesmi za novo ploščo v cerkvi Sv. Štefana v Chicagu. Od leve proti desni: Rev. Vendelin Špendov, OFM, Ema Erman, alt in Milena Šoukal, sopran. V ozadju orgle z zvonovi.

Milena Šoukal in Ema Erman

Snemanje božičnega sporeda se je vršilo letos meseca avgusta, v največji vročini, v slovenski cerkvi sv. Štefana v Chicagu in je v vsakem pogledu uspelo; saj so bili z umetniške in tehnične strani dani zelo dobri pogoji (sl. str. 90). Izvajanje je na zelo lepi umetniški višini. Pevki Milena Šoukal (sopran) in Ema Erman (alt) sta z lepo glasovno skladnostjodale petju pravo občutje in toplino. (Slika zgoraj). Odlikuje jih posebno lep barvit glas, ki je pri teh sicer preprostih, a zelo melodijskih pesmih prišel do polnega izraza.

Rev. Vendelin Špendov, OFM, ki je k petju naštudiral orgelsko spremljavo z zvonovi in spored tudi sam izvaja, je lansko leto diplomiral iz kompozicije na Visoki glasbeni šoli v Chicagu in se je v kratki dobi že zelo uveljavil kot talentiran skladatelj. Letos je v Lemontu izšla njegova zbirka Marijinih pesmi. (Sl. str. 90.) Poleg cerkvenih skladb komponira tudi svetne pesmi in v Chicagu je znan kot marljiv in sposoben pevovodja. S svojim cerkvenim pevskim zborom je pripravil že več samostojnih koncertov slovenskih narodnih in in umetnih pesmi; nekatere celo s spremljavo orkestra, ki je nastal med slovensko mladino v Chicagu po njegovi pobudi in za katerega je tudi sam napisal ves notni material.

Razen lepega dovršenega petja in orgelske spremljave je treba opozoriti še na eno veliko posebnost – na zvonove. Cerkev sv. Štefana v Chicagu je ena izmed redkih slovenskih cerkva, ki imajo orglam dodane zvonove (chimes). Potkavanje in igranje na zvonove daje božič-

remu petju posebno občutje in milino ter zveni kot zelo lep glasbeni okrask.

Plošča z imenom Slovenia je opremljena z lično izdelanim albumom v večbarvnem tisku. Prva stran predstavlja zimski motiv Blejskega otoka, na zadnji strani pa je poleg navedbe sporeda in izvajalcev še lepa božična misel, ki jo je napisal pisatelj Karel Mauser, in pa primeren komentar v angleškem jeziku. Naslovi posameznih pesmi so tudi na plošči (etike-ti) v obeh jezikih, slovenskem in angleškem.

Na plošči so sledeče pesmi:

PRVA STRAN: Potrkavanje – Glej zvezdice božje ... (L. Belar) – Prišla je lepa, sveta noč ... (narodna).

DRUGA STRAN: Angelčki stopajo skozi nebesa (Rev. Ačko) – Kaj se vam zdi, pastirci vi (narodna).

IZVAJAJO: Milena Šoukal, sopran – Ema Erman, alt – Rev. Vendelin Špendov, OFM – orgle in zvonovi. (Vsi iz Chicaga.)

Treba je posebej poudariti, da je plošča izdelana na malem formatu (premer plošče je 7 inč) in za brzino 45 obratov na minuto (Speed 45 RPM). Dosedaj običajne in hitro zlomljive plošče z navadno brzino 78 ne izdelujejo več in spadajo že v preteklost. Nadomestila jih je plošča malega formata, ki je zelo lahka in ob normalnem ravnanju nezlomljiva. Zaradi velike praktičnosti in tudi prvovrstne tehnične izdelave se je ta oblika plošč tako uveljavila, da bo ostala vodilna tudi v bodoče (poleg velikih LP-plošč).

Kdor ima gramofon z lahko ročico in precizno iglo, bo ob poslušanju nove plošče posebej užival, kajti to je prva slovenska High-Fidelity plošča malega formata za brzino 45.

Stane Šušteršič

(Plošča je naprodaj v trgovini FAMILIA 6116 Glass Ave, Cleveland 3, Ohio. Stane z albumom \$1.50. Naročite lahko tudi po pošti. Glej inserat Familie na 3. strani ovitka.)

MILKA IVANA MERŠOL

Dne 7. oktobra letos je umrla Emilija (Milka) Ivana Meršol, rojena Tomišek. Rojena je bila v Kranju 24. dec. 1897, kjer je bil oče dr. Josip Tomišek gimnazijski profesor. Sicer je pa bila zavedna štajerk, saj je bil oče rojen v Gornjem Gradu, mati Betty Hafner pa v Gradcu. Po ljudski šoli v Kranju in Ljubljani (1903-1907) je obiskovala Dekliško gimnazijo v Ljubljani in Gorici (1907-1913), kjer je kot 15-

letna učenka maturirala z odliko. Z odliko je napravila tudi trgovski tečaj v Mariboru leta 1914. Za profesorico na gimnaziji in učiteljico na ljudskih šolah se je pripravljala za Ženskem učiteljski šolskih sester v Mariboru. Vse izpite je napravila z odliko (n.pr. za telovadbo, verouk, italjanščino, nemščino, slovenščino, francoščino) pozneje še za poučevanje pedagogike, zemljepisja, zgodovine in angleščine.

Milka Meršol je bila najprej učiteljica v Krčevini pri Mariboru (1916-1921). Nato je bila profesorica na drž. trgovski šoli v Celju (1921-1926). Leta 1926 se je poročila z dr. Valentinom Meršolom v cerkvi Sv. Marije v Mariboru. (Z dr. Meršolom sta se prvič srečala l. 1913 na Sv. Gori pri Gorici kot mlada romarja.) Nato je bila njena pot povezana z usodo in življenjem moža.

V letih 1926-1928 je bil dr. Meršol direktor Instituta za tropske bolezni v Skoplju. Milka mu je pomagala v laboratoriju. Ko je bil mož primarij v bolnici za kužne bolezni v Zagrebu, je Milka imela službo na romunskem konzulatu istotam. Tu se je dobro naučila romunščine. Ko je pa bil rojen prvorojenec Joško, odtlej je bila Milka predvsem mati in gospodinja.

Stanovali so Meršolovi po prihodu iz Zagreba v Št. Vidu nad Ljubljano in v Ljubljani do bega v Avstrijo (1945).

Meseca avgusta 1945 so Meršolovi šli v Peggez-Lienz (taborišče). Milka je delala pri Rdečem križu in bila več let šef taboriščne bolniške kuhinje. Zavezniki stališče slovenskih protikomunističnih borcev. - Novembra 1946 so Meršolovi prišli v taborišče Spittal ob Dravi. Januarja 1947 je bila Milka poslana v Celovec na operacijo raka. Leta 1949 (27. junija) so Meršolovi prišli v Ameriko in bili nekaj časa v Rock Creek, Ohio. Spomladi 1950 so se dokončno preselili v svojo hišo 1031 E. 62 v Clevelandu. Goščavo okoli hiše je Milka kmalu spremenila v vrt in sadovnjak in zoblikovala celo tri hribočke vmes: Šmarno goro, Schleinitz in Gross-

Glockner... Kdor ji je vrtiček pohvalil, se ji je najbolj prikupil.

V Clevelandu se je udejstvovala kot učiteljica slovenščine, klavirja; bila svetovalka v mestni knjižnici, članica pevskega zbora Lire, častna članica Glasbene Matice, John Carroll Guild-a itd.

Milka se je zanimala tudi za Ozare in dala več nasvetov glede sotrudništva lista. Urejevanja je bila vajena, saj je v letih 1913-1923 pomagala očetu pri urejevanju Planinskega Vestnika.

Milka je imela izreden čut za fine stvari: muzika, klavir, umetno drsanje, plavanje... „for the fine things of this world.“

Pogrebno mašo je bral čg. France Gaber, nagovor je pa imel škof Gregorij Rožman.

Kulturni omnibus

(Konec)

(Nadaljev. in konec.) Letos sta izšli le prvi dve številki v enem zvezku, potem pa je bila revija formalno ukinjena zaradi Kovačičevega romana "Zlati poročnik", o življenju v JLA. Številka je bila zaplenjena zaradi žalitve JLA, predstavnikov ljudske oblasti, narodov FLRJ in širjenja nemorale (odlok sodišča LRS v Ljubljani, dne 15. marca 1957). Po "Besedi" je bila ustanovljena "REVILJA 57". Izdaja jo študentska organizacija ljubljanske univerze. Bistvo ni spremenjeno, le nekaj sodelavcev je odpadlo. Tri lastnosti nam razodevata prvi dve številki Revije 57, ki so v našem povojnem revijalnem življenju skoraj neznane: močno umetnost, resnično prizadeto problemskost in in skladnost hotenj leposlovcev in esejistov. Okrog revije so zbrani vsi pomembni mladi literati. Prozo, v kateri se odražajo problemi iz vsakdanjega življenja, zastopajo Hudeček, Božič, Šušmel in Smole. Sodobni poeziji pa daje "Revija 57" prva neomejeno možnost izražanja (Zlobec, Taufer, Gr. Strniša, Zajc). Kritiko predstavljajo Taras Kermauner, Veljsko Rus, Saksida, Kos, Pučnik, Kozak. Za vse pa drži: Pričeli so tam, kjer se prične umetnost in kritika - pri etičnih koreninah družbe, Urednika sta Veno TAUFER in literarni kritik Vital KLABUS. V Mariboru izhaja literarni časopis NOVA OBZORJA, ki ga ureja Jože KOŠAR. Časopis razvija književno aktivnost v severnem delu Slovenije in v več pogledih dopolnjuje centralne književne časopise. Za srednješolsko mladino izhajajo v Ljubljani MLADA POTA,

Razno

Rev. Jošt Martelanc

NOVOST V TELEVIZIJI. Nov dodatek k televizijskemu aparatu bo omogočil snemanje slike in glasu televizijskega aparata. Takoj po snemanju lahko ponoviš predstavo na svojem televizijskem aparatu. Cena bo približno taka, kakor cena boljšega televizijskega aparata. Na trgu bo šele čez kaki dve leti.

NI DOBREGA FILMA. Na vsakoletnem filmskem festivalu v Benetkah navadno tudi Mednarodni katoliški urad za kino podeli nagrado moralno najboljšemu filmu. Ta nagrada je zelo cenjena v mednarodnem filmskem svetu. Letos so pa – na žalost – ugotovili, da "zaradi izredne nemoralnosti večine filmov" te nagrade ne morejo podeliti. Pri festivalu je sodelovalo 34 držav.

PRIJATELJ INDIJANCEV. Indijanski rod Apacev je izročil poglavarске znake svojega rodu kardinalu McIntyre iz Los Angeles in ga obenem imenoval "Prijatelja Indijancev" v priznanje njegove apostolske skrbi za indijanske rodove.

ČRNCI – KATOLIČANI. V USA je od 16 milijonov črncev samo 576.000 katoličanov. Vsako leto se sprebrne v katoliško vero približno 10 tisoč črncev.

FORMOZA. V apostolski prefekturi Taichung je bilo lani krščenih 50.000 novospreobrnjenecov. Ko so pred sedmimi leti prišli tja ameriški misijonarji iz Maryknoll-a, je bilo tam komaj tri tisoč katoličanov. Sedaj jih je že 21.000 v 26 župnijah. Vseh prebivalcev v tem misijonu je

okrog 2 milijona. Med misijonarji je tudi slovenski misijonar Father Rebol iz Clevelanda.

VATIKANSKI RADIO oddaja vsak teden devetkrat oddaje za duhovnike in bogoslovce, ki živijo za železno zaveso. Oddaje so v latinščini. Obsegajo verske novice, razlage papeških okrožnic in aktualna vprašanja iz pastoralnega bogoslovja.

ŠTEVILO PREBIVALSTVA V USA je doseglo številko 175 milijonov. Urad za štetje ugotavlja, da prebivalstvo narašča hitreje kot so pred dvema leti napovedali. Sedaj napoveduje urad za prihodnja desetletja sledeče naraščanje prebivalstva (v milijonih):

1960	179.4	–	181.2
1970	202.5	–	219.5
1980	230.8	–	272.6

OZARE: F.J. Najlepša hvala za ljubeznivo pripravljenost sodelovati pri Ožarah. Zanimiva pisma smo prvotno nameravali začeti objavljati v prvi številki prihodnjega letnika, toda bo mogoče šele pozneje: število sotrudnikov se je pomnožilo. Več v pismu. – P., NY: Ozare so premajhne, da bi mogli objavljati dve povesti. Dosedanja povest se pa itak neha in ji bo sledila povest istega pisatelja kot ga Vi predlagate; izbral jo je urednik našega otroškega ktička. Prepričani smo, da bo ugajala vsem. – Za Ozare bodo v prihodnjem letu skrbeli in jih urejevali: Fr. Jošt Martelanc, kipar Fr. Gorse, Rudi Knez, Ivo Kermavner, Tone Nemeč in Fr. J. Godina. – Ozare bodo tudi vnaprej skušale biti leposloven družinski list in kar mogoče bogato ilustrirane. Številne slike v Ozare! – To je bil in je še predlog Fr. Jožeta Varga. – Letošnji zlet Ozar je vzbudil veliko zanimanje in smo prejeli razne predloge za prihodnji zlet. Tudi o tem bo sklepal uredniški zbor 23. novembra letos.

„OZARE” V LJUBLJANI

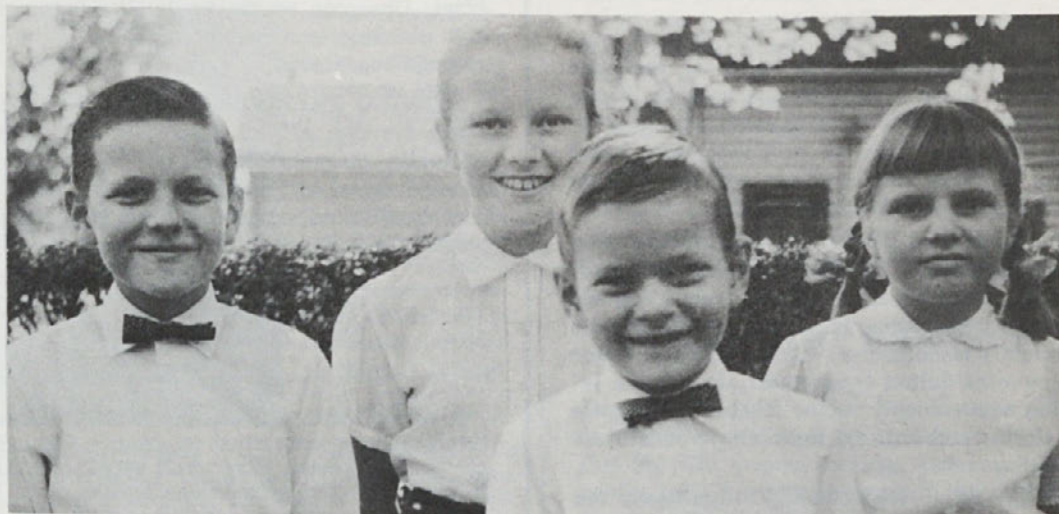
Milena, Breda in Stanko Osenar so poslali zadnjo (5.) številko Ozar sorodnikom v Ljubljani, da bi jim pokazali, kje so bili na takozvanem zletu Ozar. Sorodniki pišejo mami: "Za nas je to pravljico kar beremo v Ozarah, kje vse so bili tvoji otroci in kaj vse so videli..."

NA SLIKI (od leve): Breda Osenar, Marjetka Švajger in Helena Ošaben berejo svoje dopise v 5. števil. Ozar.

Otroci na ozarjah

(Rudi Knez)

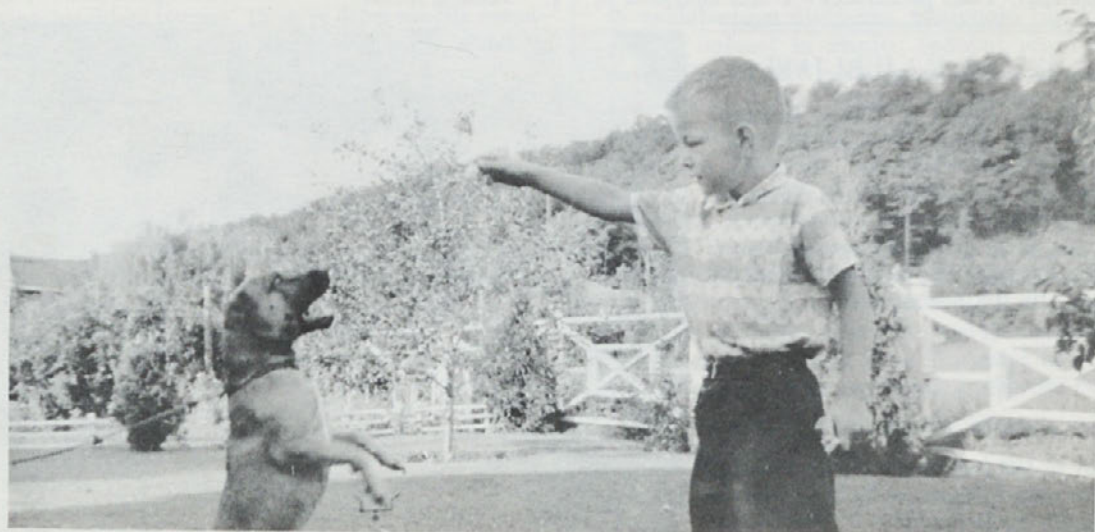
Dragi gospod urednik! – Na zgornji sliki smo Zupanovi štirje. Od leve: Jernej 11, jaz (Marija) 12, Ivan 7 in Zalka 10 let. Veselimo se Ozar, kadar jih vidimo v nabiralniku. Potem je dirka, kdo bo preje pri njih. Mi otroci smo veseli slik, mama najpreje prebere povest, ata pa kar je novic.

Spodnja slika je iz Kanade. Ko smo bili na romanju v Toronto, smo se nazajgrede ustavili pri prijaznih Šušteršičevih v Hamiltonu, kjer so nas tudi prenočili. Imajo prav pravljično urejen vrt. To je bilo veselja!

Midve z Zalko sva se igrali z njihovo Rožico. Brata jo pa mahmeta na vrt, pogledat kako se ima kuža Mufi. Najbolj se jima je dopadlo to, kako lepo prosi za hrano, potem lepo oblizne žlico, s katero so mu pripravili hrano, in šele potem se loti jedi.

To je moje prvo pismo za Ozare. Upam, da ga ne boste vrgli v koš. Če bomo spet kdaj kam šli, bo dopis bolj zanimiv. Do takrat pa, mladi dopisnikarji in bralci, lepo pozdravljeni!

Marija Zupan

TAJNOSTI RUSKIH USPEHOV

Nemški športni zdravnik in strokovnjak za športno-zdravniška vprašanja profesor dr. F. Heiss, ki se je udeležil svetovnega kongresa športnih zdravnikov v Moskvi, je dal nekaj zanimivih izjav glede uspehov ruskih telovadcev in športnikov. Po njegovem mnenju ne bo mogla nobena država preprečiti, da Rusi ne bi počasi, toda sigurno postali vodilni v vseh športnih panogah. Velika baza 260 milijonskega naroda tvori temelj za športno velesilo Sovjetske Zveze. Sovjetija sistematično preizkuša vse pridobitve, ki so jih iznašle druge države. Povsod, kjer se vzgajajo športni zdravniki, morajo docenti za športno medicino strogo paziti na talente. V enem bloku moskovskega stadiona deluje dnevno 40 stalno nastavljenih zdravnikov. Znani športni zdravnik profesor Letouvnov ima 13 asistentov, ki preiščejo dnevno okrog 500 najboljših mladih ljudi iz cele države, da dobijo najboljši material, katerega začnejo potem določeni specialisti vežbati v tistih telesnih vajah, kjer imajo največje izgleda za uspeh. Profesor Heiss pravi: Imenujte mi telovadca na svetu, ki bi tako mimo in tako dolgo držal razporo na krogih kakor kak Čukarin in Čak lin. To je namreč ena najtežjih teznih vaj na krogih in sen vseh telovadcev. Tu so na delu ruski telovadci s kratkimi in lahki nogami podobno kakor Japonci, ki s specialnimi vajami tako dolgo obdelujejo muskulaturo na nogah, da morajo doseči vrhunske uspehe. In take razpore vadijo do popolne izčrpanosti po tisočkrat. Za svoj proforma-poklic se tem vrhunskim telovadcem ni treba brigati; njihova eksistenca jim je zasigurana. — To je ves vzrok uspehov elite ruskih telovadcev.

Specialiste iščejo in najdejo v veliki masi, ki se z veseljem udeležuje v športu, ki jim je po težkem delu resnična zabava in razvedrilo. Izmed teh izberejo kakih 500 specialistov, ki potem "za slavo naroda" absolvirajo posebne tečaje. Že samo v tem vidimo, kako važnost polagajo Sovjeti na svoje vrhunske športnike, ker je bilo na mednarodnem kongresu športnih zdravnikov od 1000 udeležencev iz 22 držav samo Rusov 500. Na kongresu so kazali nenavadno zanimanje. Vse so si zapisali ali si izposlovali tozadevno literaturo. Zdravniški stan je vobče visoko cenjen v Sovjetiji, posebno čast pa uživajo športni zdravniki-specialisti. Kdor tam doseže tako mesto, je že napravil svojo karijero. Pri državno priznanih športnih zdravnikih Sovjetske zveze se javljajo cele tovarne med plačanim delovnim časom k športno-zdravniškemu pregledu. In to v vsej Rusiji. Mnogo ruskih vrhunskih športnikov se naj zahvali zdravniškemu nasvetu, da so se tako visoko povzpeli v mednarodni areni.

Oglejmo si nekaj zanimivosti iz športnega in telovadnega sveta:

AMERIŠKI LAHKOATLETI so gostovali v raznih deželah Evrope. Najvažnejši njihov nastop in največji uspeh so imeli v Moskvi, kjer se je vršil dvoboj med USA in Sovjetsko Zvezo. Pri moških so zmagali Ameriške atletinje podlegle ruskim s 44:63 točkami. Ruski lahkootlet Rjahovskij je postavil nov svetovni rekord v troskoku z znamko 16.59 m. Toda ta uspeh je popolnoma zasenčil ameriški atlet Rafer Johnson, ki je v lahkootletskem deseteroboju postavil nov svetovni rekord z 8302 točkama. To je največji športni dogodek, kar

Rafer Johnson (USA) je najboljši atlet vseh časov. V Moskvi je z 8302 točkama dosegel svetovni rekord v lahkootletskem deseteroboju. (Slika povzeta iz časopisa.)

jih je doslej videl svet, — je izjavil sovjetski trener Korobkow, ko je čestital našemu temnopoltemu Johnsonu. In še nekaj drugega je pri tem: To je tudi najtežje in najtežje tekmovanje v lahkoatletskem športu.

NA ŠVEDSKEM je bilo svetovno nogometno prvenstvo, pri katerem so zmagali braziljanski nogometaši. V finalni borbi so jim namreč podlegli Švedi z rezultatom 5:2. Braziljanski narod je bil nad tem dogodkom silno navdušen. Svoje športnike so sprejeli ob prihodu i.a. domača tla s takim pompom kakor niti kraljev ne sprejemajo. Tudi obdarili so jih tako, da nobenemu več ne bo treba biti v skrbeh za svojo bodočnost.

PRI SVETOVNIH TELOVADNIH TEKMAH, ki so se vršile letos poleti tudi v Moskvi, so zmagali — kakor je bilo pričakovati, Rusi. Tesno za njimi so bili Japonci, ki so zaostali samo za 2 točki. To je tako minimalna razlika pri 600 dosegljivih točkah, da sploh ne moremo govoriti o kaki premoči Sovjetov. Pokazalo se je pri tem, da tvorita Rusija in Japonska razred zase,

kateremu zaenkrat nihče ne more priti blizu. Tretje in četrto mesto sta zasedli Češka in Finska, ki spadata v drugo skupino, kamor bi po mojem mnenju uvrstili še Švico, ki se sicer ni udeležila tekmovanja, a po svojih sposobnostih spada semkaj. Poljska, Jugoslavija, Amerika, Zahodna in Vzhodna Nemčija ter Bolgarija tvorijo tretjo skupino. Med posamezniki je bil prvi Šahlin. Najboljši telovadec iz Jugoslavije je bil Slovenec Cerar iz Ljubljane, ki se je plasiral na 13. mesto. Ta 19 letni študent je bil tudi edini tekmovalac, ki se je za svetovno prvenstvo posameznikov na posameznih orodjih vrnil med rusko in japonsko elito in zasedel nadvse častno tretje mesto na konju z ročaji in si s tem priboril bronasto kolajno. Ker je bila jugoslovanska vrsta na častnem šestem mestu, je bil to največji uspeh, kar jih je Jugoslavija dosegla po drugi svetovni vojni na telovadnem polju. — Tudi pri dekletih so bile prve Rusinje, na drugem mestu so bile Čehinje in na tretjem Romunke. Med posameznicami je bila tudi Rusinja prva in sicer gdč. Latvina.

Ivo Kermavner

Tako telovadijo Švicarji v svojih telovadnih društvih.

Paket št. 22 \$17.00

- * 1 lb Ml. čokolada - Milk. Ch.
- 2 lbs Rozine - Raisins
- * 2 - Kakao - Cocoa
- * 2 - Kava - Coffee
- * ¼ - Poper - Black Pepper
- * 1 lb Čaj - Tea
- * 5 lbs Sladkor - Sugar
- 5 - Riž - Rice
- 2 - Slanina - Bacon
- 5 - Bela moka - Flour
- 5 - Mast - Lard
- 2 lit. Olivno olje - Ol. Oil
- 6 škatel sardin - Sardines

Paket št. 23 \$23.50

- 5 lbs Pralno milo - L. Soap
- 10 - Riž - Rice
- 5 - Mleko v pr. - Powd. Milk
- * 3 - Kava - Coffee
- * 1 - Čaj - Tea
- 20 - Bela moka - Flour
- * 20 - Sladkor - Sugar
- 10 - Mast - Lard
- 4 - Testenine - Spaghetti
- 2 lit Olivno olje - Olive Oil

Paket št. 24 \$12.50

- 50 lbs Bela moka - Flour
- * 22 - Sladkor - Sugar
- * 11 - Riž - Rice

Paket št. 25 \$12.00

- 50 lbs Bela moka - Flour
- * 6½ - Kava - Coffee

Paket št. 26a \$ 9.00

- 10 lbs Riž - Rice
- * 4 - Kava - Coffee
- * 5 - Sladkor - Sugar
- * 1 lb Poper - Black Pepper

Paket št. 27 \$ 9.00

- 50 lbs Bela moka - Flour
- 11 - Riž - Rice

Paket št. 28 \$10.50

- 50 lbs Bela moka - Flour
- * 22 - Sladkor - Sugar

Paket št. 29a \$10.75

- 40 lbs Bela moka - Flour
- 5 lbs Riž - Rice
- * 5 - Sladkor - Sugar
- * 3 - Kava - Coffee

Paket št. 30 \$10.00

- 50 lbs Bela moka - Flour
- 10 - Mast - Lard

Paket št. 31 \$ 9.75

- 10 lbs Bela moka - Flour
- 6 - Riž - Rice
- 6 - Mast - Lard
- * 3 - Kava - Coffee

Paket št. 32 a \$10.50

- * 10 lbs Sladkor - Sugar
- 5 - Riž - Rice
- * 3 - Kava - Coffee
- 2 - Rozine - Raisins
- * ½ - Čaj - Tea
- * ½ - Poper - Black Pepper
- 10 pkgs Juha z rez. - Lipton

Paket št. 33a \$12.00

- * 20 lbs Sladkor - Sugar
- 15 - Riž - Rice
- * 4 - Kava - Coffee
- * 1 - Poper - Black Pepper

Paket št. 34a \$ 7.25

- 5 lbs Mast - Lard
- * ½ - Poper - Black Pepper
- 2 lit. Olivno olje - Ol. Oil
- 5 škatel Sardine - Sardines

Paket št. 35a \$10.75

- 20 lbs Bela moka - Flour
- * 8 - Sladkor - Sugar
- 8 - Riž - Rice
- * 3 - Kava - Coffee
- * 1 - Čaj - Tea

Paket št. 36 \$15.00

- 4 lit Olivno olje - Ol. Oil
- * 4½ - Kava - Coffee
- 11 - Riž - Rice
- * 11 - Sladkor - Sugar

Paket št. 37a \$12.25

- * 5 lbs Sladkor - Sugar
- 5 - Riž - Rice
- 5 - Spaghetti
- 3 - Mleko v pr. - Powd. Mil
- 5 - Mast - Lard
- 3 - Rozine - Raisins
- * 2 - Kava - Coffee
- * 1 - Čaj - Tea

Paket št. 38 \$ 9.00

- 10 lbs Riž - Rice
- * 5 - Sladkor - Sugar
- * 5 - Kava - Coffee

Pošiljamo samo prvovrstno blago!

We send first class goods!

Paket št. 40 \$15.50

- * 20 lbs Sladkor - Sugar
- 11 - Riž - Rice
- * 6½ - Kava - Coffee
- * 1 - Čaj - Tea
- * ½ - Poper - Bl. Pepper

Paket št. 41 \$12.25

- * 22 lbs Sladkor - Sugar
- * 4½ - Kava - Coffee
- * 2¼ - Kakao - Cocoa
- * ½ - Čaj - Tea

Paket št. 42 \$16.25

- * 20 lbs Sladkor - Sugar
- 10 - Riž - Rice
- * 6½ - Kava - Coffee
- * 1 - Čaj - Tea
- 2½ - Rozine - Raisins
- * ½ - Poper - Bl. Pepper

Paket št. 43a \$18.25

- * 21 lbs Sladkor - Sugar
- * 6 lbs - Kava - Coffee
- * 3 - Kakao - Cocoa
- * 3 - Mleč. čokolada - Choc.
- 6 - Rozine - Raisins
- * 1 - Poper - Bl. Pepper

Kolesa

AVSTRIJSKO KOLO „PUCH“, luksuzni model z dinamo lučjo, zvoncem, sesaljško, torbico z orodjem, moško \$46.00, žensko \$47.50.

ITALJANSKO KOLO „LEGNA-NO“, moško, model 32, z opremo \$48.75, žensko, model 35 \$50.25.

NEMŠKO KOLO „TORPEDO“ z dinamo lučjo, vso opremo, moško Mod. 511 \$42.75, žensko Mod. 512 \$44.25. Obe kolesi sta označeni kot „First Class“.

Šivalni stroji

Nemški šivalni stroj „PFAFF“. Glava, Mod. 60 z mizo na pogreznenje (Mod. 2622) \$118.75. Ista glava z omaro iz trdega lesa (Model 996) \$137.50. Mod. Kl. 230-6 Zig-Zag z mizo na pogreznenje \$168.50, isti model z omarico iz trdega lesa \$180.50. -Kompleten električni šivalni stroj v kovčku z motorjem Mod. Kl. 332-6-50 dolarjev \$186.50.

Nemški „Haid & Neu“ šivalni stroj Mod. Lg. 483 na pogreznenje \$124.75 s prevozom in zavarovanjem do postaje prejemnika.

„DUAL“

električni aparat za britje v lepi škatlici \$15.00, v usnjeni kaseti \$17.00. Je to prvovrsten, zanesljiv izdelek z garancijo.

Pišite Ligi po prospekte!

Radio - TV

GRUNDING RADIO

Cenik za sezono 1958/59

1) 86(UKW)-\$32.75	14) 4066 - \$83.50
2) 87(UKW & srednji) \$36.25	15) 4067 - \$83.50
3) 97 - \$48.75	16) 4097 - \$83.50
4) 997 - \$49.75	17) 5066 - \$94.75
5) 1097 - \$52.50	18) 5067 - \$96.25
6) 1099 - \$56.50	19) 5097 - \$96.25
2) 2066 - \$64.50	20) 6099 - \$122.75
8) 2067 - \$64.50	21) 1099 P.M. - \$72.75
9) 2097 - \$62.75	22) 3079 Ph. Kom. - \$86.75
10) 2099 - \$68.25	23) 5079 Ph. Kom. - \$125.25
11) 3066 - \$75.75	
12) 3067 - \$75.75	
13) 3097 - \$75.75	

Z izjemo tip 86(UKW) in 87(UKW srednji valovi) so vsi ostali radio aparati z vsemi valovnimi dolžinami, poleg tega pa z vsemi modernimi ureditvami.

GRUNDING TELEVIZ. APARATI

1) 239 - \$142.50	6) 449M - \$194.75
2) 339 - \$158.75	7) 459 - \$219.50
3) 349 - \$213.25	8) 559 - \$237.25
4) 439 - \$174.25	9) 719 - \$223.75
5) 449 - \$191.50	

Glede carine je za radio in televižen položaj ugoden: 20.000 Din je carine prostih in presežek vrednosti preko 20.000 Din plača carino 25%.

Radio je darilo trajne vrednosti, ki ima za brate v domovini tudi velik moralni pomen: poveže jih s svobodnim svetom, da slišijo resnico. In resnica jih bo osvobodila.

Za pojasnila in nasvete se z zaupanjem obračaj na Ligo! Priporočaj Ligo svojim prijateljem! S tem koristiš sebi, pomagaš svoji organizaciji, preseljencem in bratom v domovini. - Daj Ligin cenik znancu. Tudi s tem pomagaš Ligi in tistim, ki prosijo Ligo za pomoč. - Hvala!

BOŽIČNE RAZGLEDNICE

Slovenski in angleški napisi
Novi krasni vzorci
Sami verski motivi

PLOŠČE BOŽIČNIH PESMI

album božičnih in velikonočnih
(znan kot Baragov Album)

KRASNO DARILO

za sorodnike in prijatelje za letošnji božič je nova plošča slovenskih božičnih pesmi. Obsega štiri pesmi; nezlomljiva, izdelana za brzino 45 v lepem albumu. Plošča z albumom stane samo \$1.50 in je naprodaj v naši trgovini

KNJIGE

Slovenske pripovedne knjige; knjige celovške Mohorjeve družbe; Slovenske kulturne akcije v Argentini; - Mauserjevi spisi; Zbornik Svobodne Slovenije (Buenos Aires).

Slovenski in angleški molitveniki z velikim in drobnim tiskom od navadne do najfinejše vezave.

NABOŽNI PREDMETI

Izbiro smo povečali!

Rožni vencici, križi, podobice, kipi, kropilčki, predmetiza sv. obhajilo v hiši, družinski albumi, svetinjice, knjižice za otroke, šolske potrebščine, papir in razglednice za razne prilike. Vse skrbno izbrano za potrebe v naših družinah. Imamo tudi žalne podobice

barvaste in črno bele z žalnim črnim in srebrnim robom za obvestila ob smrti v družini.

Sprejemamo naročila za darilne pakete Lige KSA.

Oglejte si našo izložbo! Naročite lahko po pošti.

Tel.: UT 10684

++
FAMILIA
♥

RELIGIOUS & GIFT SHOP

6116 GLASS AVE. - CLEVELAND 3 - OHIO

SLOVENSKA KNJIGARNA IN TRGOVINA Z NABOŽNIMI PREDMETI

JASLICE

raznih velikosti in izdelave za samske sobe in družinska stanovanja; mah, ovčke, kadilo, kipi pastirčkov, angelcev, sv. družine in treh kraljev

BOŽIČNA DREVESCA

okraski; električna napeljava za razsvetljavo drevesca ali jaslice

BOŽIČNA in NOVOLETNA
DARILA

SREDIŠČE SLOVENSКИH
KATOLIŠKIH DRUŠTEV

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

Kompletna izbira pohištva
in električnih predmetov

John Sušnik

6202 St. Clair - EN 13634

Slovenska trgovina. Nizke cene

M. SLAK
OPTICIAN

Norwood - Glass

ST. CLAIR HARDWARE

Laddie Pujzdar - Joe Vertočnik

7014 St. Clair Ave

CIMPERMAN
MARKET

1115 Norwood Road

SHAWNEE
MARKET

V. Vrhovnik - F. Urankar

19300 Shawnee Ave

MATT F. INTIHAR

Real Estate & Insurance

630 East 222nd Street

Office: REDwood 1-6888

Resid: IVanhoe 1-0678

Mr. M. Intihar je neomajen prijatelj starih in novih Slovencev. Svoji k svojim

A. Grdina in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

1053 EAST 62nd STREET Henderson 1-2088
17010 LAKE SHORE BLVD. KEnmore 1-5890

TRGOVINA — POHIŠTVO

15301 WATERLOO ROAD KEnmore 1-1235

Prava zaščitnica in vir blagostanja za vsako katoliško družino, je močna katoliška podporna organizacija, ki enakopravno skrbi za vsakega v slučaju nesreče, bolezni ali smrti. V pravo smer boste prišli, če pristopite takoj v

KRANJSKO SLOVENSKO KATOLIŠKO JEDNOTO

Najstarejša slovenska katoliška podporna organizacija v Ameriki.
Članstvo: 45,700 Premoženje: \$11,600,000.00

Ako želite posojilo na Vaš dom, obrnite se na K.S.K.J. K.S.K. Jednota posojuje članom po 5% in nečlanom po 6% obresti brez provizije. Zmerna mesečna odplačila na glavnico. — Za vsa podrobna pojasnila pišite na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago Street

Joliet, Illinois